

Bijeenkomst belangstellenden Hatterm op 3 december 2024

Locatie: de Marke

Inleiding

Het doel van de bijeenkomst is om samen te werken aan een beter plan voor de gemeenschap in Hatterm.

Opening:

Björn Six heette allen van harte welkom en gaf een korte toelichting op het programma. De zaal was zo opgesteld dat iedereen zich uitgenodigd voelde om deel te nemen aan de interactie.

Tijdens het programma was veel tijd ingeruimd om met de architecten te spreken over de buitenruimte, de sfeer en uitstraling van de gebouwen. Daarnaast was er materiaal aanwezig waarover we met elkaar van gedachten konden wisselen. De uitslag van de poll werd bekendgemaakt. Iedereen had hieraan kunnen deelnemen. De poll was zowel digitaal als fysiek (in de Bongerd) gehouden.

Verder was er inzicht in alle gestelde vragen en antwoorden die tijdens het hele proces waren gesteld. Deze informatie hing op posters in de zaal. De vragen/antwoorden van deze avond worden daarin ook opgenomen. Alles wat deze avond, 3 december, werd gepresenteerd en op de borden stond, wordt op korte termijn ook online gezet op de projectpagina.

Als laatste vroeg Björn aan de zaal of het zinvol was om elke maand een inloopspreekuur te houden in de Bongerd met 1-2 mensen uit het projectteam. Hierop werd met instemming gereageerd. Dit zal vanaf eind februari 2025 geregeld worden en ook deze info en data zullen gedeeld worden op de projectenpagina op de agenda.

Thema's en Sprekers

1. **Buitenruimte Els van der Laan (architect NO.ORDPEIL):** inrichting buitenruimte;
2. **Poll, Björn Six (Habion):** uitslag en bespreking poll ontwerp sferen;
3. **Gebouwen, Pieter Soetaert (architect KAW):** over sfeer en uitstraling gebouwen en ontwikkelingen/aanpassingen in de tijd, tevens n.a.v. CRK feedback;
4. **Dialoogtafels:** Inrichting van de buitenruimte en de sfeer en uitstraling van de gebouwen

1. Buitenruimte

- Els van der Laan gaf toelichting op ontwerp. De belangrijkste punten waren: Het ontwerp was geïnspireerd door de groene banen in Hatterm en de groenvisie van de gemeente. Duurzaamheid, diversiteit, temperatuur ontwikkeling spelen een grote rol.
- We ontkomen niet aan het kappen van enkele bomen, maar er zullen meer bomen teruggeplaatst dan er gekapt worden.

- Ze presenteerde voorstellen voor fruitbomen, ontmoetingsplekken en parkeren in het groen.
- Er wordt rekening gehouden met goede routes voor auto's en veilige paden voor voetgangers, rollators en rolstoelen.
- Een groene uitstraling met weinig verharding, meer kleur en bloei, en het terugbrengen van meer bomen dan er worden gekapt.
- Op een "Brink" komen ontmoetingsplekken met zitplaatsen.
- Het plaatsen en laden van fietsen en scootmobielen wordt meegenomen.
- Er wordt input gegeven aan de dialoogtafels, bij de inloopspreekuren in 2025 en per mail. Mooie en haalbare ideeën worden zeker afgewogen.

Reacties en vragen

Bomen:

- **Kan er een combinatie van naald- en loofbomen komen? Naaldbomen zijn in de winter nog groen; loofbomen verliezen hun blad.**

Antwoord: Daar kan in de verdere uitwerking rekening mee worden gehouden.

Opmerking uit de zaal: Geen naaldbomen omdat die momenteel onderhevig zijn aan allerlei ziektes. Naaldbomen zijn daarmee kwetsbaar. Overweeg meer klimaatbestendige bomen.

- **Kunnen grote/hoge bomen worden behouden met het oog op het bieden van schaduw/koelte?**

Antwoord: Op de plaatsen waar in het plan gebouwen zijn gepland, moeten de bomen wijken (dat kan niet anders). Er zullen ter compensatie wel nieuwe bomen van de 1^e orde (bomen met een grote omvang) worden gepland (dit is nog in ontwikkeling).

- **Kunnen grote bomen verplaatst worden?**

Antwoord: Daar zal bij de uitwerking naar gekeken worden en onderzoek naar worden gedaan.

Routing van en langs de aan te leggen parkeerplaatsen:

- **Is het in het toekomstige plan mogelijk om met de auto via de wegen die leiden naar de parkeerplaatsen ook door te steken in de richting van het centrum en langs de Tinnenborgh? Er is een risico op sluipverkeer.**

Antwoord: Deze vraag en de zorg hierover is bekend. Hier wordt naar gekeken door de gemeente, Habion, Draisma en de bewoners van de Tinnenborgh.

2. Resultaten Poll

- Vier verschillende sferen werden online gepresenteerd voor enkele weken: totaal 120 stemmen zowel fysiek in de Bongerd als via internet
- Varianten A en B kregen nauwelijks stemmen
- Er waren meerdere stemmen op variant C, de variant die tijdens de vorige bijeenkomst op 1 oktober werd gepresenteerd
- De grote meerderheid van de stemmen viel op de nieuwe variant D: 65 stemmen. Variant D heeft ook de voorkeur van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (welstand)
- De zaal herkende de resultaten en was blij met de uitleg en voortgang/duidelijkheid
- De resultaten van de poll en CRK worden gebruikt in de besluitvorming

Conclusie: Het is zeer positief dat zowel uit de poll als de bespreking binnen de CRK dezelfde resultaten kwamen. Het ontwerp zal dan ook vanuit deze richting verder worden uitgewerkt, met aandacht voor biodiversiteit en duurzaamheid.

3. Gebouwen en Architectuur

- Pieter Soetaert, architect, gaf een toelichting op opmerkingen vanuit de vorige bijeenkomst over variant C.
- Er heeft een heroverweging plaatsgevonden op basis van kritiek van belangstellenden
- Er is extra aandacht gekomen voor het programma op maaiveld, met mogelijkheid tot ontmoeten in ontmoetingsruimte.
- Er wordt uitleg gegeven over wijzigingen in ontwerp: geclusterde balkons, rondingen, en luifel boven de bovenste balkons.
- Beelden en materialen met hout sfeer en mogelijkheden voor biodiversiteit (zoals vleermuizenkasten).
- Er wordt rekening gehouden met een collectieve buitenruimte tussen gebouwen en Brink.

Conclusie vanuit de zaal: Er is ook hier enthousiasme over variant D.

Reacties en vragen

- **Waarom wordt er ook geen luifel toegepast op de hoogste verdiepingen? Dit zou toch ook bescherming tegen zon en weersinvloeden bieden (net als op de lagere verdiepingen)?**
Antwoord: Het al dan niet toepassen van een luifel is een afweging tussen het niet "al te zwaar" willen maken van het gebouw; welke uitstraling wordt beoogd? (→ was ook aandachtspunt vanuit de CRK) en de voordelen van bescherming tegen zon- en weersinvloeden en mogelijk een iets meer besloten en geborgen gevoel. Dit punt zal verder worden uitgewerkt.
- **Heeft het laatste commentaar van de CRK invloed gehad op het nu gepresenteerde plan?**
Antwoord: Er is zeker rekening gehouden met de door CRK aangegeven aandachtspunten en de kritiek vanuit de eerste beoordeling. Het formele verslag van de meest recente beoordeling door CRK is nog niet ontvangen, maar tijdens het overleg was CRK positief. Naar verwachting zullen de nog door te voeren wijzigingen beperkt zijn.
- **Mooie woorden over rekening houden met de natuur. Maar worden ook echt vleermuizenkasten geplaatst?**
Antwoord: Ja, we zetten ons in voor behoud van biodiversiteit.
- **Wat doen we met de bestaande kelders? Krijgen die bijvoorbeeld nog een nieuwe functie als parkeerkelder?**
Antwoord: Hergebruik als parkeerkelder is niet mogelijk; de bestaande kelders zijn daar niet op berekend. Alle kelders worden gesloopt.

- **Welke gevel is het duurst? En met welke variant kan er het snelst gestart worden?**
Antwoord: Dat is niet direct te zeggen. De afweging wordt gemaakt op basis van de aanschafkosten (initiële investering) en de exploitatiekosten (onderhoud en instandhouding) voor de komende 50 jaar, de zogenaamde “total costs of ownership”. Daarnaast worden uiteraard de overige voor- en nadelen van de verschillende varianten meegenomen in de afweging. Wat betreft de starttijd maakt het niet uit; we proberen zo snel mogelijk van start te gaan, afhankelijk van de uitspraak van de Raad van State.
- **Hoe wordt de uitkomst van de poll gebruikt bij de uiteindelijke besluitvorming?**
Antwoord: Het is duidelijk dat er een brede overeenstemming is; zowel bij CRK als bij de belangstellenden (polluitslagen). Deze is dus richtinggevend.
- **Zit er een lift in alle gebouwen?**
Antwoord: Ja, er zijn 2 liften in de gebouwen A en B en 1 lift in gebouw C.
- **Kunnen de balustrades rond de balkons uitgevoerd worden in glas? Zodat de bewoner vanaf het balkon wel door het glas kan kijken, maar van buitenaf geen inkijk mogelijk is?**
Antwoord: Dit kan worden bekeken.

Proces

- **Als alles volgens plan verloopt, wanneer kan dan gestart worden met de bouw?**
Antwoord: Er loopt nog een beroepszaak bij de Raad van State (behandeling 6 februari 2025). Met die uitkomst moet rekening worden gehouden. In een positief scenario spannen we ons in om na de zomer van 2025 te starten met de sloop en vervolgens te gaan bouwen.

Dit antwoord werd door veel mensen in de zaal positief ontvangen. Een van de aanwezigen zei:

“Laten we zorgen dat we snel kunnen beginnen, want dat is hard nodig voor onze ouderen die nu in de oude Bongerd wonen. Het heeft al lang genoeg geduurd”.

Samenvattend:

- RVS-procedure loopt nog en wordt behandeld op 6 februari 2025.
- Bouwtijd blok A: 1 jaar.
Flora en fauna zijn belangrijk en er bestaan wettelijke regelingen, dus met fasering moet rekening gehouden worden.
- Voorbereidingen voor vervolg zijn in volle gang.

Er werd veel nagesproken aan de dialoogtafels. De input die daar gegeven werd, nemen we mee. Op deze bijeenkomst, die in goede sfeer en met overeenstemming over variant D verliep, kan positief worden teruggekeken.

Vragen?

Neemt u dan contact op met Krista van Vliet van Habion. U kunt een mail sturen naar debongerd@habion.nl of bellen via telefoonnummer (030) 220 4704.

Kijk op de website: <https://www.habion.nl/projecten/de-bongerd-hattem/>.

**Wij wensen
iedereen
fijne feestdagen
en tot
volgend jaar!**